

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bestuursraad

Deadline: 30 april 2021

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
plv. SG
Nafase Covid-19**Ontworpen door**

5.1.2e

5.1.2e | minvws.nl

nota

(ter beslissing)

Deelname VWS aan COVID-gerelateerde
onderzoeken**Datum**

16 maart 2021

Kenmerk**Zaaknummer**

Paraaf directeur

Paraaf pSG

1 Aanleiding voor deze nota

Sinds de uitbraak van COVID-19 wordt volop (wetenschappelijk) onderzoek verricht naar allerlei aspecten van de crisis. Op het moment van schrijven zijn reeds circa 200 onderzoeken in beeld, gepland danwel lopend danwel afgerond en zowel gevraagd als ongevraagd. De directie Evaluatie en Verantwoording van het programma DG Samenleving en COVID-19 (JenV) coördineert deze onderzoeken Rijksbreed.

Aanleiding voor deze beslisnota is een recente vraag die aan de programmadirectie NC-19 werd gesteld door een MT-lid bij het kerndepartement om deel te nemen aan een (deels door ZonMw gefinancierd) onderzoek naar de inkoop van kritische materialen in de zorg. Daaruit bleek dat niet altijd helder is wat de uitgangspunten en afspraken zijn over deelname aan dergelijke onderzoeken. Dit wordt in deze nota toegelicht en de Bestuursraad wordt gevraagd een besluit te nemen over een (lichte) vorm van coördinatie op deelname van VWS-ers aan COVID-gerelateerd onderzoek. Het gaat hierbij dus enkel om onderzoek waarbij VWS-ers gevraagd worden om deel te nemen en waarin VWS beleid onderzoeksvoorwerp is.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Voor allerlei COVID-gerelateerd onderzoek, zowel binnen het Rijk als extern, is gebleken dat deelname van VWS-ers regelmatig gevraagd wordt. Het is daarom aan te raden om hier duidelijke afspraken over te maken. Daarbij wil ik de Bestuursraad het volgende ter overweging meegeven:

1. Deelname aan COVID-gerelateerde onderzoeken past in de lijn die VWS hanteert voor deelname aan andere onderzoeken. In de Gedragscode Integriteit Rijk is hierover een en ander opgenomen in paragraaf 4.9, 5.1 en 5.2 (zie bijlage). Onder andere wordt genoemd dat communicatie en wederzijdse uitwisseling met de buitenwereld een goede zaak zijn en passen in deze tijd, waarin we steeds meer samenwerken met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
2. Deelname van VWS-ers is in de meeste gevallen aan te raden in het kader van transparantie, zeker wanneer het relevant onderzoek is dat (indirect) door VWS zelf wordt gefinancierd. Deelname weigeren zal vragen oproepen en dient dus altijd met goede redenen toegelicht te worden. Uit de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend onrecht' blijkt dat het kabinet radicaal verandering wil brengen in de informatievoorziening door de overheid. Dat maakt deelname aan dit soort onderzoeken des te logischer. Vanzelfsprekend is het uiteindelijk altijd aan de betreffende directie om te besluiten om wel of niet deel te nemen.
3. De status en omvang van COVID-gerelateerd onderzoek (waarin VWS beleid lijdend voorwerp is) waar deelname van VWS-ers wordt gevraagd kunnen meespelen in de afweging om wel of niet deel te nemen. Deelname aan bijvoorbeeld onderzoek in het kader van een BSc of MSc scriptie valt in principe buiten de scope van deze nota en hoeft dan ook niet gemeld te worden bij de programmadirectie NC-19. Uiteraard staat het de beleids-/stafdirecties vrij de programmadirectie hierover te informeren danwel te consulteren.
4. Omdat VWS als gevolg van de COVID-crisis nog meer onder het vergrootglas ligt dan normaal gesproken al het geval is, is het van belang dat we als departement over een actueel overzicht beschikken van de onderzoeken waar VWS-ers aan deelnemen. Aangezien de programmadirectie NC-19 ook de (externe) evaluaties coördineert zoals de informatieverzoeken van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, is het zinvol om ook een lichte coördinatie te verzorgen op andere lopende onderzoeken en evaluaties. Lichte coördinatie in de zin dat een VWS-ambtenaar van het kerndepartement die een verzoek tot deelname aan onderzoek ontvangt dit meldt bij de programmadirectie NC-19. Op die manier is inzichtelijk welke functionarissen betrokken zijn bepaalde onderzoeken, wat de overwegingen voor wel/niet deelnemen zijn en worden we minder snel verrast door eventuele vragen door media over VWS-deelname aan onderzoeken.
5. Door de programmadirectie NC-19 vooraf te consulteren over eventuele deelname aan COVID-gerelateerd onderzoek, kan de betreffende beleids- of stafdirectie beter worden ondersteund en/of gefaciliteerd. De programmadirectie NC-19 kan bijvoorbeeld meedenken over relevante documenten of (een deel van) een gereconstrueerde tijdlijn ter ondersteuning aanleveren. Ook zijn we op deze manier consistent naar de onderzoekspartijen toe.

De Bestuursraad wordt verzocht akkoord te gaan met:

1. Bovenstaande uitgangspunten;
2. De lichte coördinatie van deelname aan COVID-gerelateerde onderzoeken door VWS-ers te beleggen bij de programmadirectie NC-19;

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

Kenmerk

3. Het verzoek van de programmadirectie aan de beleids- en stafdirecties om (verzoeken over) deelname aan COVID-gerelateerde onderzoeken te melden bij NC-19 via 5.1.2e@minvws.nl.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

Indien de Bestuursraad akkoord gaat met deze drie beslispunten verzoek ik de leden van de raad de beleids-/stafdirecties van VWS te informeren over dit besluit.

Kenmerk

3 Samenvatting en conclusies

Vanuit de hiervoor genoemde uitgangspunten is het zinvol om de verantwoordelijkheid van een lichte coördinatie op COVID-gerelateerd onderzoek te beleggen bij de programmadirectie NC-19. De beleids- en stafdirecties van VWS zullen gevraagd worden zich te melden bij de programmadirectie NC-19 via 5.1.2e@minvws.nl.

4 Draagvlak politiek

Gelet op het feit dat de coördinatie van externe evaluaties, waaronder het vormgeven van een eventueel parlementair verantwoordingstraject, is belegd bij de programmadirectie NC-19, is het van toegevoegde waarde voor de programmadirectie om een actueel beeld te hebben van lopende onderzoeken waaraan het departement deelneemt (zie ook punt 3 onder paragraaf 2).

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Door deze vorm van coördinatie is het departement consistent in haar afwegingen om wel/niet te participeren in onderzoek. Hiermee wordt een duidelijke communicatie naar het (onderzoeks)veld bevorderd.

6 Financiële en personele gevolgen

Door een lichte vorm van coördinatie te laten uitvoeren door de programmadirectie NC-19 kan zij zicht houden op het aantal verzoeken, de omvang daarvan en de eventuele extra werkdruk die hiermee gepaard gaat voor de betreffende directies.

Bij NC-19 is voldoende capaciteit voor de voorgestelde vorm van coördinatie.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Dit voorstel is afgestemd met de directie Macro-Economische Vraagstukken & Arbeidsmarkt (MEVA). De directie heeft vanuit haar CSO rol suggesties gedaan die zijn verwerkt in deze nota. De programmadirectie COVID-19 en het FEZ cluster dat zich bezighoudt met beleidsevaluaties zijn tevens geïnformeerd over het aanbieden van deze nota.

9 Gevolgen administratieve lasten

De programmadirectie NC-19 is verantwoordelijk voor een actueel overzicht van deelname van VWS-ers aan COVID-gerelateerd onderzoek waarbij VWS beleid centraal staat. De administratieve last is minimaal.

10 Toezeggingen

N.v.t.

11 Fraudetoets
N.v.t.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

Kenmerk

5.1.2e